

Брамше, 02.03.2022

Шановні батьки, шановні опікуни!

Ми всі шоковані та стурбовані війною в Україні. Так почуваємось ми, дорослі у школі, мабуть, ви вдома і, безперечно, наші діти та молодь.

Особливо складна ситуація для дітей із сімей, які мають коріння в Україні, Білорусі та Росії. Ми співчуваємо їм та їхнім родинам.

У школі ми розглядаємо цю тему на різних рівнях, намагаємося надати відповідну вікову інформацію, але також серйозно ставимось до почуттів дітей та молоді та даємо їм простір. І для нас важливо зосередитися на ідеї миру та зусиллях, щоб досягти мирного співіснування, особливо зараз. Зокрема, це стосується доброзичливого та співчутливого ставлення до дітей з України та Росії. Ми хочемо вирішувати конфлікти конструктивно та мирно - так само, як ми практикуємо це в багатьох проектах.

Тим не менш, ви, ймовірно, зіткнетеся з питаннями, турботами та страхами ваших дітей, особливо вдома. Як команда консультантів, ми хотіли б дати вам кілька ідей у цьому списку щодо того, як ви можете підтримати своїх дітей у цій ситуації, щоб утримати психологічний стрес якомога нижчим.

- **Створіть можливості для ваших дітей легко висловити свої проблеми.**
Це може бути розмова «на краю ліжка», під час ходьби або, що часто добре для важких розмов, за кермом. Поставтеся серйозно до проблем своїх дітей і з цікавістю запитуйте їх. Це допоможе вам краще зрозуміти емоційний стан вашої дитини і добре на нього реагувати.
- **Дайте відповіді на запитання дітей і не уникайте теми.**
Можливо, вам цікаво, як далеко ви повинні зайти у своїй відповіді: діти мають зазвичай добре чуття захищатися. Якщо вони щось не хочуть знати, вони це не питають. Тож відповідайте на те, що конкретно було запитано, але не більше того. Якщо ваша дитина захоче знати більше, вона буде запитувати.
- **Якщо у вас немає відповіді на кожне запитання, ви можете це визнати.**

Можливо, вам разом з вашою дитиною варто побачити деяку інформацію щодо війни в інтернеті на сайтах, які надають дружню для дітей інформацію. Посилання на них наведено нижче.

- **Будьте чесними: ви також можете висловити власні переживання.**
По можливості намагайтеся не передавати крайніх страхів і зберігати спокій та об'єктивність у розмові. Також враховуйте вік дитини. Чим вони молодші, тим обережніше має бути розмова.
- **Дивіться разом з дитиною новини.**
Діти легко пригнічуються від дорослих новин. Тому молодшим дітям слід дивитися лише дитячі програми новин та бути під наглядом. Більш дорослі діти можуть дивитися звичайні програми новин для дорослих, але їм також добре, якщо дорослі будуть поруч і потім можуть поговорити з ними про це.
- **Будьте уважні до фейкових новин.**
Неправдиві повідомлення, які посилюють страхи та конфлікти, часто передаються через месенджери та соціальні мережі. Особливо критично перевіряйте правдивість новин на цих каналах (див. посилання в Інтернеті нижче).
- **Забезпечте медіа-паузи. Дві години «без медіа» перед сном було б ідеально.**
Замість того, щоб цілий день залишати телевізор на «військових репортажах», спробуйте робити перерви. Якщо ви самі цілодобово хочете бути в курсі новин і хочете залишити телевізор, то відправляйте дітей грати на вулицю, до друзів, на спорт.

У додатку ви знайдете великий збірник корисних посилань на цю тему. Вони відсортовані за цільовими та віковими групами. Ряд посилань навмисно наведено, оскільки це відображає широту інформаційних можливостей у вільній пресі.

Якщо ви або ваші діти хотіли б зв'язатися з **командою консультантів** за підтримкою, ви можете зв'язатися з нами за такими адресами електронної пошти:

Сабріна Бендіг (соціальний працівник школи): sabrina.bendig@greselius.net

Ульф Гайнеке (викладач-консультант): ulf.heinecke@greselius.net

Анна Ренард (викладач-консультант): anna.renard@greselius.net

Силке Бохов (шкільний капелан): silke.bochow@greselius.net

Всього найкращого вам і вашим родинам від

Сабріна Бендіг, Ульф Гайнеке, Анна Ренар і Силке Бохов

ВКЛАДЕННЯ

Збірник корисних посилань про українську кризу, відсортований за цільовою групою

Для батьків:

Розмова з дітьми про війну: «Тату, ми всі повинні померти?»

Мій батько в дитинстві пережив війну і не міг про неї говорити. Я пережив війну як репортер і не хотів про це говорити. Тепер мої діти мають питання про війну. Що мені відповідати?
<https://www.spiegel.de/familie/mit-kindern-ueber-krieg-sprechen-papi-muessen-wir-alle-sterben-a-c9f73b7f-5ee1-4c40-a4a5-ab4d4a6a49b6>

Україна: Як ми говоримо з дітьми про війну?

Від нашого дому Україна ближче за Зильт. Як ми говоримо про війну з нашими дітьми, коли це вже не далека подія? Думки автора журналу SCHULE Матіаса Брюггемайера
<https://www.magazin-schule.de/magazin/ukraine-wie-reden-wir-mit-kindern-ueber-den-krieg/>

Розпізнавати фейкові новини

<http://www.webhelm.de/fake-news-erkennen/>

Порівняння фейкових новин про українську кризу та фактичних знань від експертів.

<http://www.mimikama.at/ukraine-krise/desinformation-russland-ukraine/>

Добірка зручних для дітей інформаційних сторінок в інтернеті:

для дітей молодшого віку (також початкова школа):

- <https://www.schau-hin.info/news/krieg-in-der-ukraine-kinder-mit-nachrichten-nicht-allein-lassen>
- <https://www.kika.de/kika-aktuell/kika-aktuell-angriff-auf-die-ukraine-eure-fragen-100.html>
- <https://www.wdrmaus.de/extras/mausthemen/ukraine/index.php5>

для дітей трохи старшого віку

Якщо вас турбують новини: війни, напади чи стихійні лиха: багато речей, про які повідомляють у новинах, сумні або навіть можуть бути дійсно страшними. Ось поради, як з цим впоратися:

<https://www.zdf.de/kinder/logo/wenn-euch-nachrichten-angst-machen--100.html>

Інформація про країну "Україна"

<https://www.kinderweltreise.de/kontinente/europa/ukraine/daten-fakten/>

Політика Ганісауленду для вас: Україна

<https://www.hanisauland.de/wissen/spezial/politik/laenderdossier/laenderdossier-alphabetisch/laender-u/laenderdossier-land-ukraine/>

Тому на сході України йде війна

<https://www.zdf.de/kinder/logo/konflikt-ostukraine-einfach-erklaert-100.html>

Тремтіння, тривога, слабкі коліна - що ми можемо зробити проти страху

<https://kinder.wdr.de/tv/neuneinhalb/av/video-bammel-schiss-weiche-knie--was-wir-gegen-angst-tun-koennen-100.html>

Конфлікт в Україні – що там відбувається?

Що зараз відбувається в Україні і як там люди? Геза та учні школи в Оберхаузені хочуть дізнатися.

<https://kinder.wdr.de/tv/neuneinhalb/av/video-konflikt-in-der-ukraine--was-ist-da-los-102.html>

Вплив Росії на сусідні країни

<https://www.zdf.de/kinder/logo/einfluss-russland-einfach-erklaert-100.html>

Погляд Росії на український конфлікт

Президент Росії Путін відправив військових на схід України. Багато хто побоюється ескалації конфлікту. Але чому Путін все це робить? Ми пояснюємо це тут.

<https://www.zdf.de/kinder/logo/ukraine-konflikt-putin-einfach-erklaert-100.html>

Напад на Україну

Зібрані публікації від "ZDF"

<https://www.zdf.de/kinder/logo/>

Український конфлікт

<https://kinder.wdr.de/tv/neuneinhalb/>

Війна в Україні

дитяче радіо "KiRaKa"

<https://kinder.wdr.de/radio/kiraka/nachrichten/klicker/Krieg-ukraine-100.html>

Для молоді від 14 років

Funk-відео (контентна мережа ARD та ZDF із контентом для підлітків 14-29 років)

Росія атакує Україну! Наслідки. <https://youtu.be/mNwRnTF-Jdk>

Український конфлікт: історія за ним

<https://youtu.be/CWhoALa6bTU>

НАТО проти Росії: Ось якою була б війна

<https://youtu.be/qowsHwEBjoA>

Ось що буває, коли починається ядерна війна

https://youtu.be/AGdFG7_jDbQ

Державний центр політичної освіти Баден-Вюртемберг

Українська війна – війна в Європі

Український конфлікт 2021/22 - передумови - аналіз

<https://www.lpb-bw.de/ukrainekonflikt>